

تورک یوردی

تورک ادبباقدری مرکزى هیئتى طرفندره نشر اولنور.

جلد ۲

آغستوس ۱۳۴۱

نومرو ۱۱

قیرغیز لہ و مملکت لہ

اوزون و مزعج بر شمند و فر سیاحتیله آوروپا روسیہ سنی کچہرک آوروپا ایله آسیا قطعہ سنی آراسندہ حدود نقطہ سنی عد ایدیله بیله جک (اورنبورغ) شہرینہ واصل اولدیغکز زمان بوشہرک ۵۶ بیک رادہ سندہ عد اولتان نفوسدن ۸ بیک ویا ۱۰ بیک کیشسنتک مسلمان اولدیغنی کورورسکز . بو اون بیک مسلماندن قسم اعظمی تاتار عد اولنور؛ متباقیمی ایسہ شہہ سز اولہرق (باشقیر) و (قیرکیز - قیرغیز) دینیلن خالص تورکلردن مرکبدر . بورادہ کی باشلیجہ مسجد پک زنکین بر تاتار (شمال تورکی) طرفندن انشا ایدیلس وظریف بر منظرہ عرض ایتکدہ بولمشدر . مسلمان تاجر لری آراسندہ خیوملی و بخارالی بعض تجار لہ واردہ ، ک اورتا آسیادن کتیر دکلری پاموق تجارتیله مشغولدر لہ .

[پتروغراد ایله اورنبورغ آراسندہ کی مسافہ ۱۶۰۰ ، اورنبورغ ایله طاشکند آراسندہ کی مسافہ ۱۳۰۰ میلدر . سمر قنددن ایلریدہ نہایتسز قیرغیز استبلری (بوزقیرلری) ایله بر « قرہ قوم » اولدینی کبی ماورای حزر (حزر آرقاسندہ) دہ دخی عین نامدہ بر قرہ قوم چولی دہا واردہ .]

اورنبورغ دن آسیا داخلنہ دوغرو حرکتہ باشلارسہ کز ۱۸۰ میل اورنبورغ ولایتی ، ۳۳۰ میل (طورغای) ولایتی داخلندہ سیاحت ایدرسکز ، یولک متباقیمی (سیردریا) ولایتی داخلندہ (آرال) کولی و (یاقسارتس) Daxrtes یعنی سیردریا نہری بونجہ دوام ایدر ویول (اورسق) Orsk ، Irghiz (ایرغیز) ، Kazalinsk (قازالینسک) ، Perovsk (پرووسک) ، تورکستان و Ghimkent (چیمکند)

نامنده کی کوچوک شهر لرله برچوق کویلردن کچر. فقط همان اکثریتله بیاضه بویاش
منزلخانه لر و استاسیونلر چول اورتاسنده، ایصسز بر حالده درو بونلرک اکثریتله قومشوسی
برقیرغیز آولندن یعنی برقیله نك قیشی کچیرمک اوزره یابدقلى چادرلردن متشکل
کویجکلردن عبارتدر. بومنزخانه لرده تدارک ایدیلن عربلرک سوروجیلری دائما
اتارلردن یاخود خالص قیرغیزلردن در. بوراده عربلرله (تالیقه) ده دینیرکه اناطولییه
قدر بواسمک کلدیکی معلومدر.

اورنورغدن آسیا ایچنه دوغرو اوزایان پوسته یولی اوزرنده کیدرکن هر طرفده
امتناهی استبار (بوزقیرلر) کوریرسکز، بعضاً نظرتا اوزاقلرده بعض داغلرله چارپار.
دوئمش (آرال) نهری یالینسی تعقیب ایدن یولده ایصسز لقلر اورتاسنده بعضاً
ک توك قیرغیز «یورت» چادرلرینه آنجق تصادف ایدرسکز.

ارال نهری، حرز دکزی، (آرال) کولی، سیردریا و ایرتیش آراسنده
چوق کنیش قیرغیز بوزقیرلری وارددر. بوزقیر قیرغیزلریله سیرک صورتده مسکونددر،
ورد، تیلکی، جیلان، آت و سائره کبی حیوانات بولنور، بعض دیکنلی
بوزقیراوتلری اقلیمک شدته قارشى مجادله ایدرک بویومکه چالیشیر. کافی مقدارده
رطوبت بولنان قسملرده پک چوق قامیش یتیشیر [قیرغیزلرده بوساته قامیش دیرلر]
دیگرجهتدن چولک اک قوراق لرلرنده بیلله (صاقصاول) *Anabasis Ammodendron*
دینیلن اوت یدی قدم قدر یوکسلیر. بواوتک کوکلری پک سرتدر وقیرغیزلر
بونلری صوک سهارده طوبلایارق قیش اودونی یاپارلر. هر آول (چادرلردن
متشکل کوی) ده بو کوکلرک ییغیلمش اولدیغنی کوریرسکز، بعضاده ساده
بو کوکلرله یوکلی کروانلرله تصادف ایدرسکز. یاغمور موسملرنده قیرغیز بوزقیرلرنده
کوز آلدیغنه امتداد ایدن بعض صویوللرینه، دره جکلرله تصادف اولنورکه :
قیرغیزلر سیاه چادرلرینی (أوی) [۱] بو دره جکلرک کنارلرینه قورارلر و قامیشلردن
رطاقم (صوندورمه) صالاشلر یاپارلر. اکثریا قیش آووللری کریمچ و طوبراقدن
ایلمش کلبه لردن متشکلدر.

صوکى وار
على رضا سینی

[۱] شو (خانه) سوزینک بوندن کلدیکی شبهه سزدر.